

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 400 Lei. — Șase luni 200 Lei. — Trei luni 100 Lei. — Pentru străinătate un an 800 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marți și Vineri

Prețul inserțiunilor: un șir pe 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrieri nefrancaite se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Chestia recrutării de clerici

II

Aspectul vieții religioase de azi.

Orice catastrofă e mai fatală când vine pe neașteptate. Când catastrofa e prevăzută, se pot lua măsuri ca violența ei să fie paralizată și opera de salvare să nu întârzie.

În domeniul vieții spirituale s-au petrecut puternice sgușduri, cari au provocat o criză acută.

Semnămul de primejdie și când s'a dat, n'a fost înțeles cum trebuie. De aceea criza morală se întinde cu o putere nebănuită.

Cunoscătorii experți sunt de părere că lumea creștină de azi a pierdut senzul vieții de dincolo de mormânt, iar viața de aici s'a îngădrit într'un cerc strâmt de materialism și sensualism feroce.

Altfel lumea nu putea evada de sub obsesia unor întrebări ca acestea: Ce este sufletul meu? — cum să-mi mântuiesc sufletul de gheena focului?

Pentru lumea de azi nu mai e nicio bătaie de cap, dacă omul mai are peste tot un suflet. Ce e drept, marile realități sunt greu de definit. Adevărul deplin nu-l pot acoperi definițiile omenești. Dar altă dată lumea nu căuta definiții, ci să trăiască în raza Adevărului etern.

Sufletul era considerat partea imortală a ființei omenești, care va trăi și după ce omul va lepăda carnea și conștiințele acestei existențe terestre.

Cu acest suflet omul știa, că are să se înfățișeze înaintea Ziditorului său pentru a lua răsplată sau pedeapsa vieții trăite aici pe pământ.

Icoana judecării din urmă înfiora pe om în orice clipă a vieții și nu era numai o atătare de emoții artistice.

Icoana judecării din urmă avea o putere dinamică înfricoșătoare. Ea determina lumea la jertfa întru izbăvirea sufletului.

Eroismul și crima se cutremurau în fața acestei icoane, care era o realitate vie și profundă.

Dar icoana s'a șters. A devenit ireală. Muncile iadului nu mai impresionează nici chiar în elocvența cea mai măiastră.

Pentru că lumea a devenit oarbă și surdă în fața realității adevăratei religii.

Iadul și raiul au dispărut din dispoziția sufletelor aproape simultan cu încetarea concepțiilor topografice ale acestor realități.

Oare va mai veni un apostol cu o lumină mare să ne arate flăcările năprasnice ale iadului și să ne facă să tremurăm înaintea tronului judecării veșnice?

Cine poate să știe! Însă multă lume înclină să creadă că iadul în sens real nu există. Ar fi incompatibil cu concepția lui Dumnezeu, atotșfânt, atotiubitor și atotmilosiv.

Războiul mondial a concretizat chipul iadului, plin de tortură și de suferință. Dar ceice au străbătut prin vămile de suferință ale războiului, au simțit cât de aproape e Dumnezeu de orice suferință.

Mai groznică decât înfricoșata realitate a iadului e groaza unei vieți fără de Dumnezeu. E viață fără de nimic real, fără țintă, fără plan determinat, redusă la o înșirare de accidente. Aceasta este înfricoșătoare, pentru că transpune pe om în centrul unui gol, care înghite fără sațiu toată sensibilitatea, desertațiunea, cruzimea și orgoliul vieții ombe.

Acest iad există și multe suflete se muncesc în el. Se muncesc pentru că n'au puterea să vadă, să simtă și să înțeleagă rostul vieții. Și pentru aceasta a venit Hristos. Dăhul lui Hristos e Viața lumii care se luptă cu moartea. Și Hristos «la plinirea vremii» a venit să ne descopere venirea sa continuă. El ne-a căutat odată când s'a intrupat, ca să ne asigure că ne caută neîncetat cu Duhul. Frumosul, binele și adevărul sunt împărățiile supuse sceptrelor lui Dumnezeu. Fără renaștere nimeni nu se poate strămăta în aceste împărății.

Așa cum este astăzi, lumea e carnală și spre a se schimba e nevoie să fie regenerată. Renegarea e momentană prin puterea sfințelor tăine și succesivă, printr-o altă educație. Dar unde are să înceapă această nouă educație? T. S.

Scrisori pastorale

III

«Pastorilor turmei lui Dumnezeu dintru voi, purtând grije de dăna, nu cu silă, ci de voie, nu cu agoniseli urâte, ci cu osârdie. Nici ei cu cum să stăpâni preste cliruri ei pilde făcându-vă turmei. Și când se va arata mai marele păstorilor, veți lua cununa slavei cea nevesteșită». (I Petru V, 2—4).

Iubli frate,

Scrisoarea mea de azi vreau să reverse în lumea ta sufletească câteva unde fragede din atmosfera de evlavie în care îmi îmbăiez eu inima în aceste clipe închinându-mă amintirii slăvite a Sfinților Apostoli Petru și Pavel.

Clopoțele catedralei noastre vestesc ceasul Sfintei Liturgii și sunetul lor sârbătoresc răsună departe, departe, grăind

pare veacului de acum că nu pentru somn și huzur a fost zămislită viața omenească ci pentru priveghere și rugăciune, pentru luptă și transfigurare.

Spre ce lume nouă, senină și însuflețitoare ne cheamă pe noi păstorii, cuvintele Sf. Ap. Petru pomenite mai sus.

E cuprinsă în ele o supremă *revelație pastorală* cu ale cărei lumini ne vom putea orienta mai ușor în lucrarea noastră duhovnicească în această lume.

«Pastorilor turmei lui Dumnezeu!» Omenirea este o imensă familie al cărei părinte este Dumnezeu.

În ea înfloresc virtuțile întrucât ea e zidită pe temeliul neclătit al credinței și iubirii. Această familie e asemenea unei turme pe care Stăpânul ei a încredințat-o îngrijirii și pazei păstorilor pe care El i-a ales socotindu-i destoinici a-l face slujbă cu bună pricepere și cu nepregetată osteneală. Se poate închipui o vrednicie mai mare și mai de răspundere ca aceasta?

Să ai tu în grija ta întreaga omenire, să fii tu îndrumătorul ei nesmintit, tu să fii cel ce o judeci, tu să fii cel ce-o hrănești când e flămândă, tu să fii cel ce-o mângâie la apăsătoare vremea e aspră, tu să fii stăpânul ei în numele lui Dumnezeu și al încrederii nețărmurite de care El te-a împărțit!

Păstoria este o sinteză de datorii fraternelor, o vocație ideală, o lucrare de merit dar și de mari și irevocabile răspunderi.

A păstori turmei lui Dumnezeu nu înseamnă a fi un simplu subaltern salariat, ci un asociat și un cooperant al Lui pe care ai dreptul de a-l reprezenta cu plenipotență, de sine înțeles, atâta vreme cât rămâi în perfect acord cu gândul și cu voința Lui, sau cu un alt cuvânt, câtă vreme nu rupi solidaritatea de interese spirituale cu El.

Turma deși este a lui Dumnezeu totuși este primejdă în fiecare ceas de moarte. De-o parte stă diavolul, de alta păstori mercenari — păstori «cari n'au grije» de turmele încredințate — păstori cari trădează interesele Împărăției lui Dumnezeu — păstori cari se aliază cu dușmanii ei, — păstori cari își părăsesc turmele — păstori cari își răscresc turmele prin propria lor rățacire, — păstori care-l lasă flămânde și însetate turmele lor — păstori cari dorm când lupii le impresioară — păstori cari nu-și iubesc turmele pentru că nu iubesc pe Dumnezeu lor — păstori cari duc turmele în pustia fără odrasla și la isvoarele fără apă — păstori cari nu alegă să găsească în hățiturile veacului oile răznite și pribege —

păstorii cari se răsvăresc împotriva Lui — păstorii care s'au răpitori traversați și cu atât mai înșelători și mai periculoși.

Sf. Petru făcuse o tristă experiență în apostolatul său, atât de victorios totuși mai apoi: fusese apostat și fusese silnic.

Impotriva acestor mari căderi ale păstorilor vorbește el acum prevenindu-ne pe toți acei ce am fost aleși prin har să pășorim «turma lui Dumnezeu» sfătuiindu-ne ce trebuie să facem și ce nu trebuie să facem ca să fim păstori adevărați: 1. «*să purtăm grija de dânsa*»! Să fim, adică, întotdeauna prezenți în viața păstorilor noștri cu trupul și cu sufletul. Absenteismul pastoral are un aspect dublu: unul fizic și altul spiritual.

De lângă turmă lipsești când ești departe de ea cu trupul, dar și când ești departe de ea cu sufletul — ceiace înseamnă, cu iubirea, cu devotamentul, cu entuziasmul și cu jertfelnicia ta.

Căți frați preoți își lipsesc azi turma lor și de prezența lor corporală și de cea duhovnicească, tu știi bine, iubit frate.

Ei se angajează într-o sumedenie de întreprinderi cari nu au nimic a face cu strictele lor datoriri și chemări. Inima lor e lipită de comori pe care le înghițe moartea.

Pasiunea lor spirituală se împuținează și turma lor lăncezește. Sensibilitatea credincioșilor noștri e foarte vie. Ea înregistrează totdeauna foarte exact intensitatea entuziasmului nostru pastoral și gradul de jertfelnicie al iubirii noastre pentru sufletul mulțimii. Ea prinde îndată dacă ne facem slujba numai din obligație profesională sau din spirit de apostolat. De aceea sfântul Apostol ne spune: «*nu cu silă*» — adică nu oficial, birocratic, corect, rigid ci «*de voie*» adică întreaga noastră lucrare să fie rodul spontan al avântului nostru spiritual și generoasă manifestare a iubirii noastre față de Dumnezeu nostru și față de frații noștri.

Suntem desigur aleși prin voința lui Dumnezeu, dar suntem chemați prin voința noastră. Hotărârea de a lua asupra ta jugul sfânt al preoției trebuie să fie streină de orice calcule de oportunism social sau economic; ea trebuie să fie expresia solemnă a voinței de a sluji lui Dumnezeu

prin oameni, cu entuziasm de profet și cu devotament de martir.

Spiritul comercial — de care vorbește Sf. Ap. Petru când spune «*nu cu agoniseli urâte*» — pare a fi cucerit și atunci ca și azi simpatia unora din păstori de suflute. Interesul material să nu primeze — însă interesul spiritual. Răspătă materială îți va veni fără s-o cauți. Întâi «*Impărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui*» — celelalte vor veni «*dela sine*».

Oricât de grele sunt vremile în care trăim, nu am văzut totuși pierind pe nimeni de foame sau de frig dacă și-a sădit cu adevărat nădejdele vieții lui în Dumnezeu.

De aceea, îți fi tu, iubitul meu frate, păstor «*cu osârdie*» și agoniseala ta nu va fi nici urâtă nici mică.

Preotul care e nepăsător față de altarul lui și față de sufletul credincioșilor lui — oricât de înstărit ar ajunge, zadarnic va fi, căci nu va avea niciodată bucuria spirituală a celui ce jertfindu-se *măntuiește și ne măntuiește*, a celui ce lucrând pentru vecinicie are răspătă lui și în vremelnice și a celui ce se hrănește din înșasi dobândă dezinteresării lui materiale.

Bogăția pe care și-o adună preotul lipsit de entuziasm pastoral, e pricină de trufie. Acest soi de păstori îți este și ție destul de cunoscut. Poate chiar în vecinătatea ta există vreunul. Preotul trufaș își exagerează autoritatea lui pastorală, e agresiv și despot, vorbește de sus tuturor și desprețuiește fără să simtă că se desprețuiește pe sine însuși.

Iar tu urmează cuvântul Sf. Apostol Petru: «*fă-ți pilda turmii*», pildă de smerenie, pildă de cinste, pildă de jertfă, pildă de credință, pildă de idealism.

Din pilda virtuților personale se hrănește de-apururi autoritatea adevărată, autoritatea care nu cere respectul mulțimii pentru că prin înșasi firea ei îl inspiră și îl impune tuturor.

E foarte greu să te faci respectat de credincioși prin tonul tău violent și prin atitudinea ta dictatorială.

Respectul nu se poruncește; el ți se acordă dacă îl meriți și dacă îl meriți nu numai prin *titlu* tău ci mai ales prin verificarea faptică a prestigiului moral cu care susții acest titlu. — N'am văzut preot

care să iubească smerenia și să nu fie dăruit «*cu har*» de Dumnezeu și să nu fie cinstit de oameni.

Iubit frate, «*fii treaz și priveghează*»; pentru că protivnicul nostru, diavolul ca un leu răcând, umblă căutând pe cine să înghită».

Agonisește-ți «*smerită cugetare*» pentru ca «*în ziua arătării* Mai Marelui Păstorilor, să iei cununa cea neveștejită a slavei».

Frate iubit,

Teofil.

P. S. Citește, rogu-te, apoi cele 3 epistole sobornicești ale Sf. Apostol Petru.

Nr. 6100.

(75) 2—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de cateheți și a catedrelor de religie din învățământul secundar și școlile normale de stat din localitățile mai jos înscrise, se publică concurs cu termen de 30 zile și se invită candidații a-și înainta cererile de concurs însoțite de documentele despre calificarea reglementată de profesori precum și despre calificarea teologică ce o posed.

a) Posturi vacante de cateheți:

1. Avrig: Școala normală de băieți.
2. Brad: Școala medie de fete.
3. Bran: Gimnaziu de băieți.
4. Cristuruș: Școala normală de băieți.
5. Covașna: Gimnaziu de băieți.
6. Gohalm: Gimnaziu de băieți.
7. Deva: Școala medie de băieți.
8. Deva: Școala medie de fete.
9. Hunedoara: Școala medie.
10. Ilia: Școala medie.
11. Lupeni: Școala medie de băieți.
12. Lupeni: Școala medie de fete.
13. Oraștie: Școala medie de fete.
14. Petroșani: Școala medie de fete.
15. Sărmășel: Școala medie de fete.
16. Sărmășel: Școala medie de băieți.
17. Satulung: Școala medie de băieți.
18. Satulung: Școala medie de fete.
19. Sf. Gheorghe: Școala normală de fete.
20. Sf. Gheorghe: Liceul de băieți.

b) Catedre vacante de religie:

1. Blaj: Liceul confesional.
2. Brașov: Liceul de stat pentru fete.
3. Brașov: Școala normală pentru fete.
4. Deva: Școala normală pentru băieți.
5. Petroșani: Liceul de băieți.
6. Saliste: Școala comere., medie băieți—fete.
7. Sebeș: Școala medie, băieți—fete.
8. Sibiu: Liceul «*Prințesa Ileana*» de fete.
9. Sibiu: Liceul de stat pentru fete.

Sibiu, din ședința școlară a Consiliului arhiepiscopar, ținută la 8 Iunie 1926.

Consiliul episcopal al Arhiepiscopiei ort.-rom. de Alba-Iulia și Sibiu

FOIȘOARA

Greu

făcând de arlot îmi surprinde inima, Stăpâne. E arlipă dreptății tale. Umbra ei îmi copleșește fulgii flinții...

Sguduit de florul veșniciei morți îmi trimite pălăngenișul privirilor spre tările întinecatului albastru și harul mîlei tale îmi împerește ochi de fărâncă cu lumina nădejilor de mîntuire. Da, doar prin clipirea stelelor tăcute reverși sfîntă alinare asupra visurilor mele tulburate, și pe raze fragede de lună argintată coborî mirul bunătații tale fără de farmuri și mi vindecă sufletul ros de otrava îndoielilor. Da, Părinte al dragostei, te simt în jur de mine și ochii mi se înrourează cu lacrimi de tîmădăure.

Și razele soarelui — cu mîngăeri de lumină îmi grăiesc cu glas neaozit, de îngeri, de mila dragostei tale, — or mila e dragostea însăși, — razele ce-și tremură aural pe fragedul petalelor din grădinile înmiresmate pe verdele proaspăt al visătorilor codri și pe valurile mării înflorite cu spuma crinilor de argint.

Și ploaia sară din mohorâtul amurgurilor mi șoptește prin surdina ferestrelor povestea tă-

rilor tale și în singurătatea surghinului de durere mă simt mai aproape de tine, Stăpâne...

Dar mila dragostei tale îmi freacă în umbra nădejilor aprinse. Îmi freacă prin poana dorurilor înflorite, îmi picură în suflet cîntările de izbăvire ale peșterii din marginea Vieții.

Z. Sandu.

Din viața bisericească de peste hotare

I

Episcopul anglican de Gloucester a vizitat Sărbia de azi la sfârșitul primăverii. În timpul Războiului mondial, Seminarul teologic din Belgradul Sărbiei a fost strămutat la Cuddersdon în Anglia, iar o parte la Oxford. În chipul acestor profesori sârbi au intrat în legătură cu Școlile teologice din Anglia. O seamă de studenți și de profesori au rămas la studiu în Anglia. Întorși acasă au pus în aplicare întocmirile bune văzute în străinătate. Episcopul englez a cercetat studenții de odinioară și profesorii cari ocupă posturi lăsenale în viața bisericească din Sărbia.

În adunarea episcopală, ținută de curînd, Episcopul anglican a făcut o dare de seamă despre relațiile bisericești și religioase din Sărbia, constatănd un curent viguros de reforme și o activitate înfloritoare în sînul Bisericii surori. Printre lucrurile bune, care s'au introdus în Sărbia, spune Episcopul anglican — este acțiunea

relativă la creșterea tinerimii adulte, organizată în societăți religioase. Anglicanii au fost rugați de Sărbi să le dea îndrumare și să le stea în ajutor cu bogății lor experiență pe acest teren.

II

În Congresul național bisericesc al Anglicanilor ținut la începutul lui Iulie a fost sărbătorit Arhiepiscopul Davidson. Portretul sufletului bis. arglicane care împodobește sala de ședințe ca caseta bisericii a fost desvîlit, în cadrele unei festivități impozante. Actualul Arhiepiscop e în fruntea bisericii arglicane de 25 ani. Numai arhiepiscopul Warham, mort la 1532 a condus biserica timp de 25 ani.

Sărbătoritul a ținut o vorbire, care a impresionat adînc pe cei prezenți. A arătat progresele făcute de biserică în această perioadă, identificîndu-se cu tot ce are mai de preț sufletului neamului englezesc. «*Cu cît înainte în bătrînețe, prelinii vechi se răresc, cei rămași îmi devin tot mai dragi. Voi prieteniilor tineri, cari vă strîngeți în jurul moșneagului vostru, voi sunteți mîngăierea și mîndria mea. Când mă voi duce de aici, fericirea mea, rămîne la voi.*» Și a sfârșit binecuvîntînd adunarea. Arhiepiscopul a împlinit 82 ani. Portretul e opera pictorului Filip de Laszlo.

III

În Paris s'a ținut o mare adunare, care s'a ocupat cu criza de preoți. S'a hotărât să se pornească o acțiune națională, arătînd primejdia ce

Vorbirea

comisarului consistorial Dr. G. PROCA către sinodul protopopesc electoral al tractului Oltez, întrunit la 13 Iulie a. c. în Târgu-Săcuiilor.

Prea Onorați membri ai Sinodului protopopesc,

«Mare ești Doamne și minunate sunt lucrurile tale și nici un cuvânt nu este de ajuns spre lauda măririi tale».

Aceste cuvinte mi-a venit la gând, când am pășit pe cel mai expus colț al arhiepiscopiei noastre, în județul Trei Scaune, unde dușmanii noștri înainte cu 10—12 ani, prin foc și sabie, prin amenințări și terorizări, declaraseră de exterminată legea și biserica noastră, legea românească, și deodată cu ea însuși poporul român din aceste părți.

Cei mai mulți preoți din acest bogat colț de țară sub pretext de spionaj au fost înecați într'un proces monstru, pus la cale de faimosul Tisza, cu scopul d'«documenta» putericii Kaiser de pe vremuri, că preoțimea și inteligența română e ireverențioasă, și periculoasă, — numai poporul e bun. Ani trei au fost supuși la cele mai mari chinuri și condamnați la moarte. Iar cei rămași acasă, la intrarea României în război, trăși la Sopron, și numai câțiva s'au putut refugia în vechiul regat.

Bisericile au fost devastate și ruinate.

Rămăs poporul fără preoți, sbirii guvernului maghiar și ai bisericii papiste erau la largul lor.

Voiau să ne înghită... Dar s'au isbit de legea noastră ortodoxă românească și de alipirea cu care ține poporul la ea, ca de o stâncă de granit. S'a repetat de nou caracteristicul caz, relatat de contele Mikó Imre, când la 1746 nobilii romano-catolici din Ardeal voiau să se lasească chiar și prin forță poporul să treacă la unire sub cuvânt, că împărăteasa-Regina de atunci o cere aceasta; — într'un sat din județul Hunedoarei s'a întâmplat cazul, că voind a prinde pe un român, și a-l sili să treacă la unire, acesta a răspuns: «Puteți cere ca să ies din țară, puteți să-mi luați jandru de pe mine, puteți să-mi luați și cămașa, vă dau și corpul meu, însă asupra sufletului meu, poruncește numai Dumnezeu».

Cazul din 1746 s'a repetat în 1916 în acest județ, când protopretorul Gábor Pál a chemat pe fruntașii satului Chichig și le a spus, că e poruncă dela împăratul Rege Carol IV, strănepotul împărăteasa-Regine amintite mai sus, să interzică cultul,

ameninșă biserica prin lipsa de preoți, în scopul propagandei 14 scriitor mirenți și clerici au alcătuit broșuri în chestia recrutării de slujitori ai sf. altar. Una din broșuri e scrisă de George Goyan, membru al Academiei franceze și alia de Episcopul de Blois.

IV

Liga Națiunilor a angajat un predicator. Preotul Dr. Frederic W. Norwood de la biserica City Temple din Londra a fost invitat de Liga Națiunilor să facă un tur de șase luni de propagandă pentru scopurile Ligei și ale păcii mondiale. Numitul e congregaționalist. Prima predică a ținut-o în catedrala de Westminster în Londra.

Din Anglia va trece în Statele Unite și pe urmă în Canada. Excelentul predicator a fost secretarul societății tinerilor creștini. I. M. C. A. răspândită în lumea întreagă. S'a născut în 14 Februarie 1882 în Bendago, în Australia. A fost preot în America și a luptat pe linia războiului ca preot campestru pe câmpul de luptă din Belgia și Franța. În războiul a pierdut simțământul fricii. Soldații au câștigat victoria în război — zice el — dar lumea de azi nu a câștigat victoria păcii. Alt celebru predicator Henri Fosdick din America a ținut predică la deschiderea sesiunii ultimei a Ligii Națiunilor.

V

Monsignorul Caruana, delegatul papal și Episcopul de Porto Rico din Mexico a fost expulsat din țară. Statul mexican legiferând

religiei ortodoxe și trebuie să treacă la papistași; căci în caz contrar li se vor confiscă averile, iar ei vor fi transportați în Galizia. Țăranul inimos și plin de demnitate Iosif Virág a răspuns protopretorului să aducă la cunoștința Majestății Sale, că fiii și frații lor pe diferite fronturi își varsă sângele pentru patrie; plătesc biruri grele, cumpără obligațiuni de război, dar legea românească nu și-o lasă, ori ce s'ar întâmpla, căci doar războiul de astăzi nu mai este războiul religios (vallás-háboru).

Pe acești credincioși, cari prin legea românească sânt legați cu trup și suflet de corpul națiunii noastre, a ținut de bine să-l cerceteze în vara anului 1922, I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, ca alături de evanghelia lui Hristos să le propoveduiască și pe aceia a limbii românești.

Ca un adevărat apostol a venit în mijlocul lor, a lăudat țaria lor în credința strămoșească, a ascultat păsurile, durerile, năcazurile și dorințele lor, și le-a adresat cuvinte de alinare, de mângâiere, de bucurie și cuvinte pline de nădejde într'un viitor mai bun.

Și dacă munca undeva este necesară, e necesară în acest județ, spre a câștiga ce am pierdut, spre a ne câștiga sufletele înstrăinate, pentru că sicea înainte cu câteva decenii au fost cel puțin 70% români; readucerea lor la mână se poate face prin muncă sistematică și conștientă a tuturor forțelor, și cu deosebire a bisericii și școlii românești.

După suferințe seculare, în urma fericitului eveniment al încorporării noastre la patria mamă asigurându-i se bisericii noastre în statul român, în marea lui majoritate ortodoxă locul ce i se cuvine, — declarând-o în urma incontestabilor ei merite de biserică dominantă, — superioritatea noastră bisericăscă în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a înțeles și înțelege, că biserica noastră să fie biserică dominantă, nu prin un articol de lege, ci prin îndeplinirea tot mai conștientă a înaltei sale meniri.

De aceea a aflat de bine, a înmulți organele sale, cari formează legătura firească dintre ierarhi și credincioși, adică a crea câteva noi protopopiate.

În primul rând s'a avut în vedere, atât pentru însemnătatea sa istorică cât și pentru importanța sa actuală, județul Trei Scaune decretându-se, ca în locul protopopiatului umil din acest județ, așezat la marginea lui într-o comună rurală, să se înființeze două protopopiate în ora-

șele principale, Sf. Gheorghe și Târgu-Săcuiilor. Zilele trecute s'a îndeplinit actul alegerii de protopresbiter al tractului Sf. Gheorghe, iar astăzi ne-am întrunit aici ca să designăm pe viitorul șef al tractului Oltez.

Onorat Sinod!

În biserica noastră postul de protopresbiter are o deosebită importanță.

De aceea ne-am rugat lui Dumnezeu ca să trimită darul sfântului său Duh să ne ajute a designa pe viitorul protopresbiter al acestui tract.

Și preoțimea și poporul tractual așteaptă dela Dvoastră, dela membrii acestui sinod protopopesc, ca să chemați la conducerea lui un bărbat, care prin mintea și inima lui, pusă în serviciul bisericii lui Hristos, să conducă poporul în spiritul luminei și dragostei evanghelice pe calea cea bună, pe calea care duce popoarele la bunăstare și fericire.

Protopopul după legea noastră organică ocupă un loc însemnat în organismul bisericii noastre.

După poziția sa oficială, este șeful preoției tractuale și în același timp organul prin care lucrează elementele constitutive superioare bisericești la înaintarea afacerilor bisericești și culturale. El este conducătorul și povăzitorul preoției și al credincioșilor și în același timp organul chemat a informa exact și conștient organele superioare bisericești despre tot ceea ce se petrece în tractul său, pentruca acestea să poată lua dispozițiunile cele mai nimerite pentru promovarea și înaintarea sigură a afacerilor bisericești și culturale.

Din această pozițiune oficială a protopresbiterului rezultă neapărat, că aspirații la această funcțiune trebuie să poseadă în măsură deplină calitățile cari trebuie să înfrumusețeze pe slujitorii altarului Domnului.

Amintind acestea mai adăog, că precum pasul Oltez, dela care și-a primit noul tract numele, pentru viteja fără seamăn a dorobanțului român va forma una dintre cele mai frumoase pagini ale istoriei noastre naționale, tot asemenea doresc, ca acest nou protopopiat să devină un centru cultural, un centru de adevărată viață românească, națională și ortodoxă.

Cu acestea declar ședința sinodului electoral de deschisă.

Chestiunea concordatului ar preocupă earăș guvernul, scrie acum unul dintre ziarele capitalei. Dl general Averescu, spune acest confrate bucureștean, va face cu orice preț ca guvernul actual să-și pună semnătura cât mai neîntârziat pe concordatul cu Vaticanul.

Nu prea credem în combinația aceasta, a cărei împlinire n'ar face decât «plăcere» pentru unii membri ai guvernului — după afirmația aceluiaș confrate; mai de grabă sântem dispuși a crede, că semnarea concordatului, în asemenea împrejurări, ar contribui în cea mai mare măsură la *slăbirea solidarității* unui guvern tocmai în momentul când ar avea să pășească la aplicarea programului său de muncă constructivă.

Încercările puse la cale în favoarea concordatului cu Roma papală, au întâmpinat și vor întâmpina cea mai energică opoziție a întreg clerului nostru ortodox, precum și a mirenilor conștienți de ortodoxia bisericii lor.

desfăcerea bisericii de Siat a declarat desființate orice legături cu Vaticanul și a interzis orice ingerință a acestuia în afacerile interne ale Statului.

Numitul episcop se duse în Mexico, în scop de a face anumite investigații din încredințarea Vaticanului. Autoritățile competente ale Statului, cercetându-i documentele, din cari rezultă că e «tourist», l-au scos din țară. Incidentul nu e lipsit de semnificație.

VI

Congresul euharistic din Chicago a dat ană publicului american, setos de spectacole — să aștepte rost îndeplinirii acest fel de propagandă catolică. Ceea ce se vede în catolicism nu corespunde cu ceea ce se simte.

Catolicismul e religie internațională, dar internaționalismul propagat de Catolici e smintea înaintea neamurilor celor mai avansate și cu instituții libere și democratice. Un mare istoric protestant a spus într-o revistă *Chronicle* «Istoria este pentru catolicism ceea ce e lampa detectivului pentru spăgători. Istoria expune ceea ce Vaticanul ar vrea să ție sub obroc».

Rezultatul examenului de bacalaureat din Iunie a. c. este: S'au prezentat 4907 elevi, au reușit 2631, adică 52.65% trecuți, în toată țara. În Ardeal: prezenți 1555, reușiți 742, sau 47.71%. O ușoară îmbunătățire s'a remarcat anul acesta în pregătirea elevilor prezenți la bacalaureat.

Manifestare pioasă

— Un cerc al tinerimii adulte Sfântul Gheorghe în pelerinaj —

La sfânta Mănăstire Hodoș-Bodrog, din eparhia Aradului, au sosit în 23 Iunie s. c. 16 pelerini, membri ai «Cercului tinerimii adulte Sf. Gheorghe» din Baia, protopopiatul Vașcău în Bihor.

Tinerii pelerini, sub conducerea parohului lor local, p. **Alexandru Nica**, au ajuns la mănăstire pe timpul vecherniei. La sfârșitul slujbei, P. C. Sa p. Arhimandrit Policarp, starețul sf. mănăstiri, i-a binevenit, iar seara prin rugăciuni anume alese i-a pregătit în vederea mărturisirii de a doua zi.

Joi, în ziua praznicului Nașterii Sf. Ioan Botezătorul, de dimineață, pelerinii au ascultat motivele și p. stareț li-a adresat din nou cuvinte de îndemn la mărturisire și pocăință. În cursul sf. liturghii, slujită de p. stareț, asistat de p. Nica, pelerinii s-au cuminat, iar la sfârșit au ascultat îndemnul însuflețit de a se face prin pilda vieții și prin rugăciune stăruitoare ostași luptători plini de răvnă pentru lămurirea împărăției lui Dumnezeu între oameni.

Din depozitul sf. mănăstiri li s-au dăruit icoane, medalia, broșuri religioase și Testamentul nou, cu icoane aduse de p. stareț din pelerinajul dela Ierusalim, și alte obiecte potrivite. Înainte de plecare s-au adunat ează în biserică, au cântat și s-au rugat sub povătuirea părintelui lor suflătesc, și voioși au pornit spre casă.

Din acest prilej, p. stareț scrie în revista «Biserica și Școala» și următoarele cuvinte: «Grijă noastră pastorală trebuie să ne îndrepte cu toată răvnă unor apostoli și cu tot avântul unor slujitori devotați ai lui Hristos, spre educația tineretului îndoebii. Și aceasta se poate face cu succes deplin în cadrele Cercului tinerimii adulte Sf. Gheorghe, ale cărui statute le are acum la îndemână fiecare cărmuitor de suflăte în parohie.

Praznicul de primăvară, ziua sf. mucenic Gheorghe, patronul cercului, ar putea fi aleasă și de pelerinaj anual la Sf. Mănăstire H. Bodrog pentru cei din eparhia Aradului și chiar pentru cei din întreaga metropolă Ardealului.

Întâlnirea la un loc și deodată a tineretului din mai multe părți, în pelerinaj bine organizat de acasă, pregătit temeinic, cu sistem și din vreme, cu meditații și exerciții de pietate și de adăncire religioasă, în atmosfera de viață mănăstirească, ar fi prilej de reculegere religioasă, de însuflețire în direcția unei vieți mai spirituale și de îndemnuri puternice pentru refacerea vieții sociale și religioase morale în păturile largi ale poporului nostru, atât de robii dedărilor rele în vremurile de acum. Exercițiile religioase s'ar încheia cu mărturisirea și cuminerea pelerinilor, în orice timp s'ar potrivi venirea lor în pelerinaj, ca să dăm pilda de îndemn la împărățirea cât mai deasă cu trupul și sângele Domnului pentru dobândirea vrednică unei vieți sub har.

Schimbul de păreri între tineri, cunoștințele și legăturile de prietenie ce s'ar încheia astfel și ocazii, emulația corurilor religioase și aranjarea unor distracții plăcute, dar în aceeași vreme și înălțătoare, ar fi de cel mai bun folos pentru progresul și prosperarea Societății tinerimii.

Este o necesitate și de alt ordin, împărțirea zilelor de pelerinaj după vârste, categorii și după nevoile suflătești ale oamenilor. Atele sunt necesitățile suflătești ale tineretului decât ale oamenilor în vârstă; altele cele ale bărbăților și ale femeilor, iar intelectualii nu pot fi tratați la fel cu oamenii din popor. Bolnavii ează vin cu alte îndemnuri să găsească izvor de tămăduire. Și ează altele trebuie întocm te misiunile religioase pentru îndrumarea și pregătirea oamenilor din popor la lupta de revenire a celor ațenționiți de seclari.

S'ar păstra și pe mai departe uzul vechi al pelerinajului în st. mare la Sf. Mănăstire H. Bodrog pe ziua de Sf. Maria la 15 August, Adormirea Născătoarei de Dumnezeu. Dar, în afară de această dată, trebuie să se organizeze misiuni religioase la anumite zile de praznic în decursul anului, cu nuanse speciale pentru anume categorii de pelerini. Osebiria aceasta ar avea partea sa bună că pelerinii s'ar putea împărții de un mai îngrijit tratament duhovnicesc, problemele suflătești ar putea fi puse mai unitar și cu mai multă precizie, pentru un mai bun folos și rezultat mai bogat în roduri.

Pe calea unirii Bisericii și Abbe Portal

Judecând atitudinea pigmeilor și a gregărilor din tabăra catolică în chestia unirii bisericilor, ar trebui să disperăm și să credem că idealul Mântuitorului despre o turmă și un păstor este o utopie deșartă, iar personalitățile de elită din lumea creștină de azi sânt niște vizionari netrebnici.

Din fericire lumea creștină sinceră și se răscoală și-a formulat judecata definitivă atât despre valoarea pigmeilor fanatici cât și despre rostul acțiunii de unire creștină.

Pigmeii gălăgioși sânt oameni suspecti, lingușitori și primejdioși. În lumea catolică spionajul este atât de lăptos, că nu e om de seamă, în jurul cărui să nu trăiască o întreagă societate secretă de conspiratori. Cei nu și formulează ca prima dogmă a vieții sale apărarea infalibilității Papei și să se manifesteze în consecință, e condamnat să fie înăstrut din fruntul vieții, iar ceile militează pentru susținerea acestor dogme, au șanse de sigură ascendență și notorietate.

O singură virtute iezuică ispășește toate păcatele omenești, absența însușirilor și a calităților apreciate.

Sunt cunoscute urmăle acei deplorabile sistem catolic. S'au dat în vileag și din incidentul morții cardinalului Mercier, Primatul Belgiei.

Marele lerar era și un teolog distins și un spirit de elită. Numele lui va rămâne fixat în istoria încercărilor de unire a bisericilor.

La 19 Iunie a. c. a murit în Paris abatele Portal din Ordul Lazaristilor, care a consacrat treizeci de ani pentru opera unirii bisericilor creștine.

Abatele Portal îndată după moartea Cardinalului Mercier a ținut o conferență memorabilă la facultatea din Louvain despre: «Rolul prieteniei în Reunirea Bisericilor».

Apreciind importanța lui Mercier, care zicea că o suflare de apostolicitate străbate azi întreaga creștinătate, Abatele Portal stăruia asupra nevoii rugăciunii, a carității și a umilinței fără de cari nu se poate nimica incultura și se apropie de multe probleme ale reunitiei. El mărturisit atunci că e vina tuturor bisericilor și a confesiunilor că idealul Mântuitorului nu e de calea realizării. Interesele politice n'au ce căuta aici. Nici știința, iar diletanțismul e un fel de sacrilegiu.

Abbe Portal explică cum a ajuns în contact cu Lordul Halifax în Madeira și primi îndemnul acestuia de a face cunoscută înaintea clerului francez istoria Bisericii anglicane și mai ales finta Reformei în Anglia. Instigațiile împotriva sa s'au și ivit îndată din cauza operei de viață ce o începuse. A fost chemat în Sept. 1891 la Roma și cardinalul Rampolla avea să facă investigațiile necesare. El se apăra de acuzațiile ridicate împotriva sa și făcu impresia că este un bărbat serios și demn, care urmărește un scop nobil.

A doua zi a fost prezintat Papei Leo XIII, care și-a dat învoirea să intre în legătură cu teologii anglicani și cu căpeteniile acelei Biserici. A plecat în Anglia, a luat contact cu o mulțime de personalități de seamă și după un timp s'a întors la Roma și a raportat Papei.

Acesta a ascultat cu profundă atențiune descrierea situației din Anglia și a întrebat: Care sunt obstacolele unirii? — Cea mai de căpetenie sunt prerogativele Papalității. — Și a propus ținerea conferențelor mixte care să discute toate obstacolele.

Papa acceptă să scrie o scrisoare Arhiepiscopilor de Canterbury și York să se numească comisi mixte. Papa Piu se cugea că aceste conferențe să se ție în Bruxelles sau chiar la Malines. După câteva zile, Cardinalul Rampolla înștiințează pe Abatele Portal că Papa s'a răzgândit și e hotărât să facă înău o încercare indirectă. Secretarul de Stat să i dea o scrisoare din încredințarea Papei, sugerându-i ideea conferențelor mixte. În caz că Arhiepiscopul de Canterbury acceptă ideea conferențelor mixte, Papa însuși li va scrie o scrisoare directă. Aceasta era o *combinazione*, considerată ca o măsură de prudență. Într-o ultimă audiență la Papa, acesta li grătă abatelui și i încurajă să stăruie pe calea începută. A plecat în Anglia, dar Arhiepiscopul de Canterbury i-a comunicat că nu poate răspunde unei scrisori, care nu i s'a adresat persoanei sale. Conferențe mixte nu s'au convocat la acea dată. S'au întunit numai teo-

logi catolici cu un singur scop, să analizeze chestia hirotoniei anglicane.

Comisia a opinat în contra hirotoniei și în Sept. 1896 a declarat nulitatea hirotoniei anglicane. Toate silințele de pace s'au terminat cu un războiu crâncen. Apelul Conferenței de Lambeth din 1920 în chestia unirii bisericilor a avut darul de a scoate în relief personalitatea lui Mercier.

Mercier avea simpatii generale și pe urma atitudinii lui în cursul războiului și a caracterului său integru. Abatele Portal și Lordul Halifax s'au prezentat la 19 Oct. 1921 înaintea Cardinalului Mercier în palatul din Malines și i-au propus să ia sub patronajul său convocarea unei conferențe mixte de înțelegere frățească în chestia unirii bisericilor catolice și anglicane.

Cardinalul Mercier a schimbat întreaga atmosfera religioasă din Anglia.

La apelul Anglicanilor în chestia Unirii, cei mai luminați catolici au avut curajul să-și exprime convingerile lor că această problemă nu este a se confunda cu aroganța pigmeilor, dornici de celebritatea fanatismului și a ignorării planurilor providenței divine. Printre Romano-catolicii luminați, numele Abatelui Portal va fi pomenit cu recunoștință de toți creștinii.

«Aveți încredere, tinerilor cari stați în pragul vieții publice, că se apropie vremea când se vor împlina «evenimente mărețe în lumea religioasă». Astfel a încheiat anul trecut, una din conferențele sale la universitatea din Louvain în chestia unirii bisericilor Ziarul catolic din Paris. La Croix, din prilejul morții lui Portal a scris un elogios articol, exprimându-și dorința ca astfel de apostoli ai împăcării și unirii bisericilor să apară cât mai de grabă în toată creștinătatea. Cerul vieții religioase este acoperit de nori întunecoși. Soarele adevărului li va risipi și va apare în toată măreția, pentru că ori câte furtuni s'au deslășuit în cursul vremii, ele au trecut, iar soarele a rămas pe cer să strălucească și să dea viață, iar dacă unii nu l'au văd, pricina e că au așteptat pe o hii. T. S.

Muncă și religie

Vorbire ocazională din prilejul inaugurării «Casei Cercuale».

Ne-am întrunit aici să inaugurăm Casa cercuală a munci și s'o predăm destinațiunei sale.

Acest așezământ concretizează armonia, sub protecția Statului, dintre muncitorii profesioniști și patronii lor. Ea este o instituție modernă, în spiritul progresului și al civilizației. E monumentul muncii productive.

În tara aceasta trăesc milioane de muncitori harnici: la coarnele plugului, de la care ne vine pâinea cea de toate zilele, muncitori în ateliere și în fabrici, alții în slujba publică și particulară.

Toți acești muncitori alcătuiesc armata cea puternică a progresului și a bunăstării cetățenești.

O puternică solidaritate caracterizează pe acești ostași credincioși, cari se știu jertfi: toți pentru unul și unul pentru toți.

Și această solidaritate se întemeiază pe conștiința că munca e un suprem factor de înobilare și un privilegiu sfânt. Munca e scara pe care ne înălțăm de pe pământ la cer, la ziditorul nostru.

E sfânta munca, pentru că naște drepturi, ce nu pot fi contestate și creiază obligații, ce nu pot fi nesocotite.

Multă lume de azi stăruie să și afirme drepturile înaintea datorniilor și nu-și dă seama că împlinirea obligațiilor deschide calea drepturilor. Există organizații în scop de agitație pentru afirmarea drepturilor și sunt rele, dar există alte organizații de educație, pentru înțelegerea datorniilor și acestea salvează progresul de orice naufragiu. Un cugetător a spus că

de și-ar pretinde oamenii toate drepturile lor, viețuiește s'ar prefăce într'un iad îngrozitor.

Cea mai nobilă organizație în lume e organizația sufletelor, prin sfânta Evanghelie. Celce a întemeiat această organizație e dugherul din Nazaret, care a renunțat la privilegiile sale edivine, s'a pus în șirul muncitorilor și ne-a deschis porțile vieții și ale fericirii.

Mântuitorul Hristos ne-a arătat că n'are să ne stăpânească lumea, cu bogățiile și bunurile ei, ci ele sunt pentru om și omul e măsura bunurilor lumii. Iar valoarea omului nu stă în avere, nici în plată, nici în rang, nici în știință ci în tăria caracterului religios. Această împodobește deopotrivă pe muncitor ca și pe patron.

Iar azi, când stăm în pragul acestei case noi, să intrăm în ea ducând cu noi acest ideal nou.

În semnul acestui ideal binecuvântăm acest lăcaș și pe cei ce vin să-l stăpânească: membri și conducători. Fiți mândri, că vă umbriți la acest ideal!

Să aveți entuziasmul și fericirea de a-l vedea realizat prin jertfă și prin muncă de fiecare zi și veți asigura înflorirea acestui așezământ și fericirea voastră în această scumpă Țară.

Tr. Scorobef.

INFORMAȚIUNI

M. Sa Regina în Sibiu. Marti, în 27 I. c., la ora 10 a. m. a sosit la Sibiu Suverana noastră însoțită de A. S. Regală, Prințesa Ileana. La gară a fost întâmpinată de reprezentanții autorităților locale, de numeroase dame în costume naționale și de o mare mulțime de public, care a aclamat cu însuflețire pe marea noastră Suverană. Pentru primirea M. Sale în Sibiu a venit dela București în orașul nostru și dl. ministru de război, Mircescu. Dela gară M. Sa Regina și suita s'a dus în automobil pentru a asista la concursul sportiv organizat de școala specială de cavalerie, ear la ora 7 seara a părăsit Sibiu.

Gest frumos. Părintele protopop al Găgăului V. Goron a primit în reforma agrară 16 jugăre sesiune parohială și arândă forțată; deși om sărac, nu s'a gândit la sine, ci văzând că biserica din centru este lipsită total de mijloace, a dat bisericii din Găgăului folosirea celor 10 jugăre din cele 16 cât a primit. Nobila faptă a părintelui protopop n'are lipsă de comentariu. Dorim să abia mulți imitatori.

Călătoria Reginei în Statele Unite. Regina, însoțită de principesa Ileana, va face o călătorie în Statele Unite ale Americii, pe la sfârșitul lunii Septembrie. Regina va traversa Statele Unite dela oceanul Atlantic până la oceanul Pacific, urmând să se intereseze de operele de binefacere și viața artistico-culturală, precum și de viața casnică a americanilor, toate acestea în scopul completării instrucției principesei Ileana.

† **Prof. Dr. Gh. Blăgeu,** dela facultatea de medicină din Cluj, unul dintre valoroșii noștri profesori universitari, a încetat din viață în mod subit la Cluj și a fost înmormântat în 24 I. c. la Petrova, în Maramurăș, locul său de naștere. În dispoziția sa testamentară își lasă averea pentru stipendii și scopuri culturale.

Cifrele. La congresul din urmă al Ligii culturale ținut la Blaj, I. P. S. Sa mitropolitul Dr. Vasile Suciu făcuse o comparație între felul cum au fost ajutate școlile blăjene din partea statului ungăr, și cum sânt ajutate de guvernele românești, zicând că situația acestor școli *«nu-l mai bând ca pe vremea ungarilor»*. Ziarul brașovean *«Carpații»* răspunde mai pe larg, și cu citire, la această afirmație, zicând între altele: Am arătat cu datele și cifrele ce ni le-a oferit însuși bugetul statului pe anul în curs, că astăzi

după opt ani dela unire, cu toate că nici un ministru al învățământului n'a dat încă prin Blaj, școlile confesionale greco-catolice, care pe vremea ungarilor primeau un ajutor de stat de 18.000 de coroane, primesc astăzi dela stat, — pe lângă ajutoarele suplimentare din creditele extraordinare, care în anul trecut au fost de 1 milion 500 mii lei, în afară de subscripția guvernului pentru Institutul Recunoștinței, — o sumă anuală care în buget se cifrează la suma de 12 milioane 037.580 lei. Și această sumă, separat de cea primită de biserica gr-catolică, care se cifrează și ea la 46 milioane 371.047 lei anual. Și pentru că comparația au făcut o altă între statul român și cel maghiar — noi n'am fi făcut o, fiindcă e o comparație ce nu se poate face și nici nu trebuie să se facă — putem adăoga că, pe când ajutorul de 18.000 de coroane cel-oferat statul maghiar Blajului, chiar dacă nu era împreună cu alte condiții, cel puțin aceea era: de a nu se lucra împotriva statului maghiar; ajutorul de stat român s'a acordat absolut fără nici o condiție: *nici cel puțin aceea de partel-pare la încoronarea primului Rege al tuturor românilor la Alba Iulia.*

Ascultând predică. Publicul ales, care s'a întrunit și în vara aceasta la Băile Herculane, cercetează cu râvnă, în fiecare Duminică, biserica ortodoxă din localitate. Ascultând, într-una din aceste Duminici, cuvântarea rostită de P. S. Sa episcopul Grigorie al Aradului, care vorbește despre însemnătatea tainei sfintei împărțiri, credincioșii au rugat pe episcop să le mai predice și în alte Duminici. În 18 Iulie, în biserica plină de oaspeți ai băilor, a vorbit P. C. Sa arhimandritul Policarp despre dumnezeiasca providență, ear în 25 Iulie P. S. Sa episcopul Grigorie despre necesitatea creșterii religioase. S'a dovedit din nou, și la aceste predică, cum inimile binecredincioșilor se pot cuceri prin puterea cuvântului preotesc.

Congresul tinerimii germane din România s'a ținut la Cămin în zilele de 26, 27, 28, 29 Iulie. Au participat peste 5000 de tineri, elevi și eleve, orășeni și țărani.

A ieșit la suprafață o serioasă preocupare de a crea o succesiune de elită la conducerea vieții naționale și politice prin reforma spirituală a tineretului. S'a discutat chestiunea organizării unei ofensive împotriva excesului de libertate care în adeseori forme de libertinaj și anarhie morală. S'a accentuat îndeosebi nevoia unei mobilizări a tuturor factorilor responsabili ai vieții naționale germane pentru relinverii idealismului străbun sprijinit pe entuziasmul credinței religioase și pe persistența muncii productive. Disciplina morală pe care o cultivă credința în Dumnezeu va scăpa tineretul de azi și de mâine de primejdiiile urii față de Dumnezeu și față de oameni, dând poporului german un tineret sfințit, prin Isus Hristos.

Specială atenție s'a dat în debateri chestiunii organizării unei școli de conducători în care să se pregătească rectorii sufletului popular. Unanimită a fost constatarea că modernizarea în sensul indisciplinei moravurilor duce la faliment și gur nația germană. Forța tradițiilor sfinte și creatoare de spiritualitate ale vieții religioase a fost subliniată cu o deosebită însuflețire. Schisma morală între generațiile trecute și cea prezentă trebuie înălturată cu cât mai urgent. Numai solidarizarea tineretului cu interesele împărțirii lui Dumnezeu poate crea o nouă și fecundă disciplină morală în veacul acesta de egoism animalic. Izolarea morală în care se află azi conducătorii spirituali ai vieții poporului german trebuie remediată prin organizarea unui corp de colaboratori devotați și conștienți recreați din înșiși masa poporului. Biserica și școala trebuie să lucreze de acord în această direcție. S'a dat la Cămin o strigăt de alarmă și pe care broșura *«Unsere Jugendfrage»* a dlui Dr. Hans Tobie îl justifică destul de documentat.

Noi ce facem? Congresul tinerimii germane dela Cămină ne poate oare sluji cu un gestul lui de model și ne poate determina la acțiune?...
Dr. Gr. Cr.

Cuvântul «domnișoară». Feministele din Danemarca au adresat guvernului o cerere pentru suprimarea cuvântului «domnișoară», în considerare că bărbajii, fie însurați, fie neînsurați, poartă numele de «domni». Femeile cer să fie tratate la fel. Guvernul danez a aflat cererea întemeiată și a hotărât că pe viitor toate domnișoarele să fie numite «doamne».

Orașele mari din țară. După datele statisticei celei mai nouă, orașele mai mari ale României au următorul număr de locuitori: București 800.000, Chișinău 190.000, Iași 186.000, Galați 180.000, Cernăuți 115.000, Timișoara 100.000, Brăila 100.000, Ploiești 98.000, Clujul 95.000, Oradea-Mare 90.000, Aradul 79.000, Craiova 70.000, Constanța 65.000, Satu-Mare 59.000, Brașovul 55.000, Cetatea-Albă 50.000, Ismail 50.000, Tighina 50.000, Bălți 45.000, Buzău 45.000, Hotinul 40.000, Sibiu 40.000, Botoșani 38.000, Soroca 36.000, Bazarig 35.000, Turnu-Severin 35.000, Tg. Murașului 34.000, Sighetul Marmăției 30.000, Bărladul 30.000, Bacăul 28.000, Focșanii 27.000, Peatra Neamț 25.000, Bolgradul 25.000, Orheiul 25.000, Romanul 25.000, Lugojul 24.000, Giurgiu 23.000, Tulcea 23.000, Pitești 32.000, Călărași 22.000, Tecucii 21.000, Tg.-Jiu 20.000, Caracal 20.000, Vasluiul 18.000, Doroholul 17.000, Rădăuții 17.000, etc.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Revista Teologică. Nr. 7 din 1926, a apărut cu următorul cuprins: Dr. Gr. Cristescu: Măntuitorul ca avocat. Prof. Emilian Cioran: Isus și meseriașii. D. D. Achimescu: Hristos în teologia contemporană. Pr. Gheorghe Maior: Voi sunteți biserica lui Dumnezeu. I. Dăncilă: Crâmpele din pastorală militară. Pr. Ioan Crăciun: Smerenia. Prof. Dr. Gr. Cristescu: Mișcarea literară: Adevăruri eterne. Daruri pentru cei mici. Miresme. Evoluția și știința. Prof. Dr. Gr. Cristescu: Cronică: † Dr. Dragomir Demetrescu. Congresul tinerimii germane în România. Sfințirea Schitului dela Izvorul Foltea. Misionariul cultural al «Astreii». «Astra» la Săliște. Decadența femeii și depravarea copiilor în Rusia. Redacția și administrația: Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 32.

Poșta redacției

Dini N. în R. I se va face loc în curând.

Nr. 1131/1926.

(74) 1-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III a Belini, prot. St. George, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în Telegraful Român.

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Salar dela stat.
 2. Casă parohială cu supraedificate și grădină.
 3. Drept de pășunat gratuit pentru 2 eventual 3 vite.
 4. Cinci (5) stâncini de lemne, netăiate, în pădure.
 5. Sesie parohială, de prezent: în arândă forțată, 15 $\frac{1}{2}$ jugăre de clasa I.
 6. Dela circa 130 familii câte o ferdă (20 I.) portumb.
 7. Stola statorită în ședința comitetului parohial din 4 Iulie.
 8. Cu ocazia împroprietăririi, — care se va înfăptui în cursul unui an, — e speranță la completarea sesiei la 32 jugăre, de clasa I-a.
 9. În caz de completare, se șterge simbria preotească de sub 6 și stola de sub 7.
- Concurenții să și înainteze cererile concursuale, întruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu protopopesco, la Arpăcat, jud. Treiscaune, în termenul indicat, având a se prezenta în vreo Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta și a face cunoștință cu poporul.

N-știind majoritatea credincioșilor românește se recomandă pregătirea predicii și în limba maghiară.

Arpăcat, 15 Iulie 1926.

Oficiul protopopesco ort-român al St. George în înțelegere cu comitetul parohial.

Aurel Nistor
adm. protopopesco.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate la administrația ziarului

Telegraful Român

Nr. 361—1926 prot.

(62) 2—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasă a III a **Nadeșul-săseș** cu filia **Magheruș**, protopopiatul **Târnava-mare**, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi apariție în **Telegraful Român**.

1. Venitele împreună cu acest post sânt cele statorite în coala B. pentru întregirea dela stat.

2. 20 (douăzeci) jug. sesiune parohială.

3. Casă parohială cu grădină.

4. 7 (șapte) stângini lemne de foc.

5. Dela fiecare familie I (una) ferdelă cucuruz sfârșit, dela văduve jumătate ferdelă.

6. Stola obișnuită în parohie.

7. Dela fiecare cap de familie una zi de plug cei cari au vite, iar cei fără vite una zi cu palmele.

8. Dela feciori și fete una zi de clacă la seceră.

Reflecții îndreptățite la acest post sânt invitate să-și trimită petițiile provăzute cu documente necesare în termenul susindicat subsemnatului oficiu, având a se prezenta în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Biertan, la 20 Iunie 1926.
Oficiul protopopesc **Târnava-mare** în înțelegere cu comitetul parohial din **Nadeșul-săseș**.

Nicolae Gheaja,
adm. prot.

(59) 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de capelan protopopesc la parohia de clasă I **Agnita**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**, în baza ordinului consistorial Nr. 3674/1926.

1. Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor precești dela stat.

2. Jumătate din sesiunea parohială, care e de jug. 11 jug. 175 sij. p. și jumătate din alte 9 jug. cu cari se va împroprietări biserica ca sesiune parohială, fiind și acum acele 9 jugăre în folosință.

3. Jumătate din ferdalele de cucuruz ce le dau familiile aparținătoare parohiei circa 80; și jumătate din plată în bani 15 Lei de familie ce sânt datoriti neoristici să-o facă.

4. Lemne de foc dela comuna politică 12 metri cubici.

5. Din toate celelalte venituri parohiale jumătate.

Din toate venetele enumerate cei, ceeaaltă jumătate compete protopopului.

Atât protopopul cât și capelanul din ferdalele de bucată cedază câte 6 ferdale canturului.

Locuința o va avea în edificiul școlar fiind

al bisericii, după ce va fi evacuat do școala de stat. Până atunci va primi un rețut de curier corespunzător.

Dela concurenți se cere să aibă calificățiunea de parohii clasă I și să se prezente în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică spre a-și arăta dexteritatea în predicare, cântare și eventual serve fiind deja preot, și să facă cunoștință cu poporul.

Timpu când va avea să se prezinte, să fie anunțat oficiului protopopesc mai de vreme, pentru ca să se poată aviza întreg poporul care e risipit cu locuința prin oraș și pe câmp.

Oficiul protopopesc al tractului **Agnita** în înțelegere cu comitetul parohial din **Agnita**.

Ioan Alexandru,
adm. protopopesc.

Nr. 297.

(65) 3—3

Concurs din oficiu

În conformitate cu ordinul Ven. Consistor arhidiecezan Nr. 4186 din 18 Mai s. c., pentru întregirea parohiei de cl. II **Vermaga**, protop. **Deva**, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Cele fasonate în coala B pentru întreaga venitelor precești dela stat.

2. Casă parohială.

3. Birul protopopesc, câte o ferdelă de cucuruz smicurat dela fiecare familie.

4. Sesiune parohială ce s'a promis dela Reforma agrară, circa 13 jug.

5. Stola fixată în sinodul prot. a. c.

Deva, la 1 Iunie 1926.
Oficiul protopopesc ortodox român al **Devei**.

Dr. Ioan Dobres,
protopop.

Nr. 268—1926

(71) 3—3

Concurs

Pentru anul școlar 1926/7 sânt a se conferi:
1. Din fondul protopopesc patru burse câte de 1125 Lei pentru studenții dela școale secundare, comerciale, normale și Academia teologică.

2. Din fondul «Ioan și Florica Oncescu» două burse câte de 1750 Lei pentru studenți de liceu.

Bursele se dau numai studenților de pe teritoriul protopopiatului **Sebeș**, și la cele de sub 2 au înălțate cei din parohia **Răhau**.

Cei în drept să-și înainteze cererile provăzute cu extras de botez, certificat școlar și certificat despre starea materială a părinților la Oficiul protopopesc al **Sebeșului**, până la 20 August s. c.

Oficiile parohiale sânt rugate a atrage atențiunea tinerilor asupra acestui concurs.

Sebeș, 7 Iulie 1926.

Oficiul protopopesc:
Sergiu Medeanu,
protopop.

Nr. 248/1926 prot.

(72) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasă I a **Baia de Criș**, protopresbiteratul **Zarandului**, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în **Telegraful Român**.

Venitele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B cum și salariul dela stat.

Ceice doresc să ocupe acest post, își vor înainta cererile de concurs în termenul regulamentar la oficiul protopopesc al **Zarandului**, având a se prezenta după posibilitate în parohie în zi de Duminică ori sărbătoare, pentru a face cunoștință cu poporul.

Brad, 29 Martie 1926.

Oficiul protopresbiterat al **Zarandului**:

Alexandru Făgătaș,
adm. prot.

Doresc să cumpăr opera întreagă de
T. V. Păcățian:

„CARTEA DE AUR“

Posesori să binevoiască a se adresa (semnând și prețul cărților) către: **HEGEDÜS NANDOR** director de ziare **ORADEA**.
(73) 1—1

Mersul Trenurilor în Sibiu**PLECARE**

Pers. Alba-Iulia	3:40	Pers. Copșa-mică	2:51
Pers. Copșa-Mică	3:55	mixt Agnita	7:01
Pers. Peatra-Olt	5:05	bae Oana-Bâl	7:29
Pers. Făgăraș	5:40	Pers. Alba-Iulia	8:10
mixt Agnita	6:00	mixt Cîsnădie	7:55
bae Oana-Bâl	6:20	mixt Făgăraș	8:36
mixt Cîsnădie	6:30	cursa Turnu Roșu	8:56
cursa Turnu-Roșu	7:02	Pers. Copșa-Mică	9:16
Pers. Copșa-Mică	9:18	acel. București	10:11
mixt Făgăraș	9:05	bae Oana-Bâl	11:19
bae Oana-Bâl	10:10	cursa Turnu Roșu	13:53
cursa Turnu Roșu	11:45	Pers. Făgăraș	14:20
mixt Vinț de Jos	12:20	mixt Cîsnădie	14:52
mixt Cîsnădie	13:30	bae Oana-Bâl	14:59
bae Oana-Bâl	13:45	Pers. București	15:30
Pers. Copșa-Mică	14:15	Pers. Alba-Iulia	16:00
Pers. București	14:31	Pers. Copșa-Mică	15:40
bae Oana-Bâl	16:20	mixt Agnita	17:13
mixt Făgăraș	16:43	bae Oana-Bâl	17:30
mixt Cîsnădie	17:35	mixt Cîsnădie	19:10
mixt Agnita	18:00	Pers. Copșa-Mică	19:37
Pers. Copșa-Mică	18:52	bae Oana-Bâl	20:57
Pers. Alba-Iulia	19:20	mixt Făgăraș	21:00
bae Oana-Bâl	19:44	mixt Vinț de Jos	21:50
acel. București	20:00	Pers. Peatra Olt	23:40

„LUCEAFĂRUL“, casă de economii, societate pe acții în Poplaca.**Convocare**

Domnii acționari ai casei de economii «LUCEAFĂRUL», societate pe acții în Poplaca, se convoacă prin aceasta la

a XII-a adunare generală ordinară,

pe Duminică 15 August 1926, la ora 2 p. m., la casa institutului în Poplaca cu următorul

PROGRAM:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere.
2. Aprobarea bilanșului pe 1923 și 1924 și darea absolutului direcțiunii și comitetului de supraveghere.
3. Distribuția profitului curat.
4. Alegerea comitetului de supraveghere.

NOTĂ. Acei domni acționari, cari voesc a participa cu vot la adunarea generală, sânt poțivi a-și depune înainte de adunare acțiile scrise pe numele lor, respective pe numele acelor pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la casa institutului în Poplaca.

Poplaca, la 18 Iulie 1926.

Direcțiunea.

Redactor responsabil: **Dr. George Proca**.

Activa.

Casa	699-40
Escont	110,603-50
Obligațiuni	132,689-—
Efecte	1,375-—
Depuneri proprii	800-—
Mobilier	25-—
	246,141-90

Contul Bilanș la 31 Decembrie 1925.**Pasiva.**

Capital	10,000-—
Fond de rezervă	22,000-—
Fond cultural	1,500-—
Depuneri spre fructificare	178,752-—
Dividende neridicate	1,844-—
Interese anticipate	15,300-10
Profit curat	17,245-80
	246,141-90

Debit.

Interese după depuneri	15,355-—
Salare	1,500-—
Spese	4,344-50
Impozite	2,160-—
Profit curat	17,245-80
	40,605-30

Contul Profit și Pierdere.**Credit.**

Interese	24,150-10
Provizțiuni	16,455-20
	40,605-30

Poplaca, la 31 Decembrie 1925.

DIRECȚIUNEA:

Georgiu Modran m. p., președinte.
Oprigiu Avram m. p.

Ioan Neagu m. p. **Oprea Olariu** m. p. **Dr. I. Bucur** m. p.
Petru Avram m. p. **Maniu Surdu** m. p.

Săbseșnatul comitet de supr. examinând conturile prezente, le-am aflat în deplină consonanță cu registrele societății

Poplaca, la 15 Iulie 1926.

COMITETUL DE SUPRAVEHIERE:

Toma Modran m. p. **Ioan Vlad** m. p. **Ioan Surdu** m. p. **Oprea Surdu** m. p. **Radu Neagu** m. p.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane.